

Eerste Kamerleden nemen verkiezingen waar in Noord-Macedonië

Van 5 tot en met 9 mei 2024 namen Eerste Kamerleden [Rian Vogels](#) (VVD) en [Boris Dittrich](#) (D66) deel aan een waarneming van de tweede ronde van presidents- en parlementsverkiezingen in Noord-Macedonië. Zij deden dit als lid van de [OVSE Parlementaire Assemblee](#) (OVSE PA). Op woensdag 8 mei gingen de Noord-Macedoniërs naar de stembus. Met meer dan 43 procent van de stemmen won de rechts-nationalistische oppositiepartij VMRO-DPMNE. De onafhankelijke presidentskandidaat Gordana Siljanovska-Davkova is met een ruime meerderheid verkozen tot president en is daarmee de eerste vrouwelijke president van het land. Meer dan 300 waarnemers uit 42 landen, waarvan 72 van de OVSE PA participeerden in de waarneming, die voorafging aan briefings onder meer met de deelnemende partijen en presidentskandidaten aan de verkiezingen alsmede met NGOs en journalisten. En marge van het bezoek hadden de parlementsleden een ontmoeting met de Nederlandse ambassadeur, Dirk-Jan Knop.

Competitieve verkiezingen, maar het proces blijft onvoldoende gereguleerd

Volgens de internationale waarnemers waren de verkiezingen competitief en heeft een uitgebreide en veelzijdige campagne ervoor gezorgd dat stemmers geïnformeerd een keuze konden maken. Echter werd deze keuze wel ontsierd door de negatieve retoriek met nationalistische slogans, tekortkomingen in de wetgeving en onvoldoende toezicht op de campagnefinanciën. De verkiezingen vonden plaats tegen een achtergrond van ontevredenheid bij de kiezers over het politieke establishment en een algemeen gevoel dat zowel de regering als de oppositie niet de wil hadden om in te gaan op aloude oproepen tot alomvattende hervormingen. De gezamenlijke waarnemingsmissie van het Bureau voor Democratische Instellingen en Mensenrechten van de OVSE (ODIHR), de OVSE PA, de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa (PACE) en het Europees Parlement (EP) stelde vast dat het wettelijke kader weliswaar de basis legt voor democratische verkiezingen, maar dat er nog veel hiaten en inconsistenties zijn, waardoor verdere hervormingen essentieel zijn.

Verkiezingsdag rustig

Volgens Dittrich en Vogels verliep de verkiezingsdag rustig en vreedzaam. “Procedures in de stembureaus werden zorgvuldig uitgevoerd. Er waren vrijwel geen problemen met het biomedische apparaat dat voor de tweede keer bij verkiezingen werd gebruikt om de identiteit van de kiezer vast te stellen,” aldus Vogels. Volgens Dittrich was het opvallend dat de meeste politieke partijen maar ook de kiezers enthousiast zijn over de EU en hun land graag willen zien toetreden. “Vaak werd genoemd dat de waarden van de EU van groot belang zijn en dat in Noord-Macedonië corruptie een groot probleem is en moet worden bestreden. Ook is men bezorgd over de emigratie van met name jonge mensen naar EU-landen en hoopt men dat tij te keren,” zei Dittrich. De meeste stemlokalen waren in schoollokalen gevestigd. De opkomst was betrekkelijk laag en het was niet heel druk qua kiezers. Slechts in een geval hebben de waarnemers een lange rij stemgerechtigden gezien.

De officiële verklaring van ODIHR, OVSE PA, PACE en EP is [hier](#) te lezen.